

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

**про відмову у відкритті конституційного провадження у справі
за конституційною скаргою Трутельницької Карини Едуардівни щодо
відповідності Конституції України (конституційності) частини першої
статті 587 Цивільного кодексу України**

Київ
16 вересня 2026 року
№ 230-3(І)/2026

Справа № 3-211/2026(438/26)

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Петришина Олександра Віталійовича – головуєчого,
Олійник Алли Сергіївни – доповідача,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Трутельницької Карини Едуардівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 587 Цивільного кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Олійник А.С. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Трутельницька К.Е. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність статтям 3, 8, частині четвертій статті 13, статті 41, частинам першій, другій статті 55 Конституції України (конституційність) частину першу статті 587 Цивільного кодексу України (далі – Кодекс).

Згідно з частиною першою статті 587 Кодексу „особа, яка володіє предметом застави, зобов’язана, якщо інше не встановлено договором:

- 1) вживати заходів, необхідних для збереження предмета застави;
- 2) утримувати предмет застави належним чином;
- 3) негайно повідомляти другу сторону договору застави про виникнення загрози знищення або пошкодження предмета застави“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів убачається таке.

Трутельницька К.Е. є співвласницею бази відпочинку „Волна“, яку 4 березня 2008 року придбано за договором купівлі-продажу нерухомого майна та в цей же день передано в іпотеку Закритому акціонерному товариству „ОТП Банк“ (далі – Банк) для забезпечення кредитного договору від 4 березня 2008 року № CM-SME/107/078/2008.

Ухвалою Першотравневого районного суду Донецької області від 5 травня 2009 року власника зобов’язано передати базу відпочинку на зберігання представникові Банку.

Трутельницька К.Е. у 2023 році звернулася до суду з позовною заявою до Банку про визнання неналежним виконання обов’язків щодо охорони майна та стягнення збитків.

Ленінський районний суд міста Дніпропетровська (тепер – Новокодацький районний суд міста Дніпра) рішенням від 11 липня 2024 року відмовив Трутельницькій К.Е. у задоволенні її позовних вимог.

Дніпровський апеляційний суд постановою від 14 січня 2025 року апеляційну скаргу Трутельницької К.Е. задовольнив частково.

Верховний Суд у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного цивільного суду постановою від 20 травня 2026 року касаційну скаргу Трутельницької К.Е. задовольнив частково.

У постанові від 20 травня 2026 року Верховний Суд зазначив, зокрема, таке:
«У цій справі між сторонами виникли договірні правовідносини, які впливають з кредитного договору та договору іпотеки від 04 березня

2008 року № РМ-SME 107/078/2008, укладеного між ПАТ „ОТП Банк“ і Трутельницьким С.С. Укладеними між сторонами правочинами не передбачено відшкодування ПАТ „ОТП Банк“ будь-якої шкоди, зокрема в разі пошкодження чи псування переданого на зберігання об'єкта нерухомого майна, як не передбачено таке відшкодування й законодавством щодо банківської діяльності. Таким чином, у позовній заяві позивач не навів жодного доказу наявності вини ПАТ „ОТП Банк“, причинного зв'язку між діями відповідача та шкодою, не наведено розрахунку суми відшкодування та не наведено, які саме дії вживав позивач як іпотекодавець для збереження предмета іпотеки у належному стані»; «доводи позивача про те, що після підписання акта прийому-передачі бази відпочинку „Волна“ на відповідальне зберігання АТ „ОТП Банк“ набув статус зберігача є безпідставними, адже спростовуються встановленими обставинами у справах № 266/1313/15-ц та № 241/1409/18, рішення у яких набрали законної сили (преюдиційними фактами)».

3. Трутельницька К.Е. стверджує, що «частина перша статті 587 Цивільного кодексу України покладає обов'язки зі збереження предмета застави на „особу, яка володіє предметом застави“, не визначаючи при цьому, яким чином і за якими критеріями встановлюється факт такого володіння у ситуації, коли предмет застави (іпотеки) вилучений судом у майбутнього боржника і в примусовому порядку переданий у фактичне тримання іншій стороні договору застави на підставі ухвали суду про забезпечення позову – тобто в порядку, спорідненому з інститутом судового секвестру (стаття 976 ЦК України), а не в порядку добровільної передачі майна за договором застави».

На думку суб'єкта права на конституційну скаргу, «у правозастосовній практиці, включно з остаточним судовим рішенням <...> склалося тлумачення, за яким фактичне тримання майна стороною договору застави на виконання судового рішення саме по собі не створює для цієї сторони статусу „володільця“ в розумінні статті 587 Цивільного кодексу України і не породжує для неї жодного обов'язку зі збереження майна, тоді як власник (заставодавець) залишається

зобов'язаним забезпечувати збереження майна, до якого він упродовж багатьох років не має жодного фактичного доступу».

4. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України керується таким.

Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України (перше речення статті 151¹ Конституції України).

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Аналіз змісту конституційної скарги свідчить про те, що Трутельницька К.Е., стверджуючи про порушення своїх конституційних прав, не погоджується з тим, як суд оцінив встановлені ним факти та застосував частину першу статті 587 Кодексу.

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України зазначає, що відповідно до Конституції України та Закону України „Про Конституційний Суд України“ до повноважень Конституційного Суду України не належить здійснення перевірки правильності встановлення судами обставин конкретної справи та питання застосування судами законів України.

Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що правозастосовна діяльність полягає в індивідуалізації правових норм щодо конкретних суб'єктів і конкретних випадків, тобто в установленні фактичних обставин справи

і підборі правових норм, які відповідають цим обставинам; пошук та аналіз таких норм з метою їх застосування до конкретного випадку є складовою правозастосування і не належить до повноважень Конституційного Суду України (ухвали від 31 березня 2010 року № 15-у/2010, від 3 липня 2014 року № 73-у/2014, від 24 лютого 2016 року № 14-у/2016).

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Трутельницької Карини Едуардівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 587 Цивільного кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**